

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. IND gaat over op veilig mailen via Zivver
- ↓ 2. Hans Eizenga gestopt als ACCA

Jurisprudentie

- ↓ 1. 03-07-2024, ABRvS, 202306543/1/V1, hoger beroep vreemdeling ongegrond [beroep niet-tijdig; beslistermijn; nareis]
- ↓ 2. 10-07-2024, ABRvS, 202400194/1/V1, verwijzingsuitspraak [prejudiciële vragen Hof van Justitie EU; verlenging beslistermijn]
- ↓ 3. 08-07-2024, ABRvS, 202205942/1/V3, hoger beroep vreemdeling gegrond [proceskostenvergoeding; wegingsfactor; beroep niet tijdig]
- ↓ 4. 27-06-2024, ABRvS, 202400511/1/V2, hoger beroep staat gegrond [Dublin-Duitsland; bijzondere omstandigheden]
- ↓ 5. 04-07-2024, Rb Haarlem, NL24.18272, beroep gegrond [Dublin-België; opvang; interstatelijk vertrouwensbeginsel]
- ↓ 6. 08-07-2024, Rb Amsterdam, NL24.23413 beroep gegrond [Dublin-Finland; intrekking vergunning; terugkeer Irak]
- ↓ 7. 04-07-2024, NL24.18613, Rb 's-Hertogenbosch, *Tunesië*, beroep gegrond [veilig land; LHBTI]
- ↓ 8. 01-07-2024, Rb Arnhem, NL23.38446, *Oeganda*, beroep gegrond [minderjarige, horen moeder]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentering op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

1. IND gaat over naar veilig mailen via Zivver

De IND maakt steeds meer gebruik van Zivver om privacygevoelige en vertrouwelijke informatie veilig te versturen via e-mail. De invoering van Zivver gaat in fases. Het is de bedoeling op termijn te stoppen met de fax.

Op de pagina [Veilig mailen via Zivver](#) op de IND website staat toegelicht wat Zivver is, hoe een via Zivver van de IND ontvangen mailbericht kan worden geopend, hoe kan worden gereageerd op een Zivver-bericht en hoe een beveiligd bericht naar de IND kan worden gestuurd.

De IND wil het volgende nog extra onder de aandacht van de advocatuur brengen:

“We hebben in de afgelopen week mogen constateren dat een aantal advocaten al regelmatig de conversatiestarters Zivver gebruiken. Daar zijn we blij mee! We danken u graag voor het mede mogelijk maken van deze geleidelijke overgang naar veilig mailen.

We kunnen ons voorstellen dat het ook nog wat onwennig is. We delen daarom nog een paar bevindingen met u, waar we graag nog eens de aandacht op willen vestigen. Een eerste punt van aandacht is dat het formaat van de documenten dat wordt meegestuurd nog regelmatig te groot is. De documenten mogen niet meer dan 10MB per stuk zijn en maximaal 20MB in totaal. Dit wordt overigens ook bij het starten van een veilige mail bij de conversatiestarter aangegeven en tevens bij de informatie op ind.nl: [Veilig mailen via Zivver | IND](#).

Een ander punt van aandacht is dat hoewel direct bovenaan bij elk tabblad wordt aangegeven welke route gevolgd kan worden om een ingebrekestelling in te dienen, er toch ingebrekestellingen worden ingediend via de conversatiestarter. Nu begrijpen we dat dit wellicht een praktische route lijkt, maar het heeft een negatieve impact op de afhandeling van de berichten en documenten die wel terecht via Zivver worden ingediend. Daar is, afgezien van de IND, ook de advocaat en diens client niet mee gebaat.”

2. Hans Eizenga gestopt als ACCA

Sinds 2018 heeft Hans Eizenga de rol van AC Contactpersoon Advocatuur (ACCA) vervuld. Aanvankelijk, toen de ACCA's nog verbonden waren aan één van de AC's, was hij de contactpersoon, voor advocaten en ketenpartners in AC Zevenaar. Later, toen de ACCA-functie landelijk werd, was hij samen met Monique Muller actief als ACCA.

Hans heeft aangegeven te stoppen met het ACCA-schap. Hans is ook een van de auteurs van de onlangs gepubliceerde [Best Practices Leidraad voor asieladvocaten](#). De Raad bedankt Hans voor zijn inzet voor de asieladvocatuur in de afgelopen jaren.

Jurisprudentie

1. 03-07-2024, ABRvS, 202306543/1/V1, hoger beroep vreemdeling ongegrond [beroep niet-tijdig; beslistermijn; nareis]

Reden signalering: De Afdeling vindt de beslistermijnen die de rechtbank zp. Arnhem in de uitspraak van 17 maart 2023 aan de verschillende fasen in de besluitvorming verbindt redelijk. De rechtbank heeft bij het uitzetten van de beslistermijnen rekening gehouden met het aantal weken dat de staatssecretaris nodig heeft voor de verschillende stappen in de procedure. Door hiermee rekening te houden, komt de rechtbank tegemoet aan het vereiste van zorgvuldige besluitvorming. De rechtbank heeft met deze beslistermijnen op transparante wijze een uitgangspunt geboden dat voor vreemdelingen duidelijk maakt wanneer zij een besluit kunnen verwachten.

Hoewel deze termijnen daarom naar het oordeel van de Afdeling een geschikt uitgangspunt zijn, kan de rechter een andere beslistermijn bepalen, als de individuele omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven. De tijd die de staatssecretaris al heeft gehad op het tijdstip van de uitspraak om een besluit op een nareisaanvraag te nemen, kan in een individueel geval zo'n bijzondere omstandigheid zijn. De vreemdeling klaagt in de eerste grief tevergeefs dat de rechtbank ten onrechte geen beslistermijn van twee weken heeft gesteld, als bedoeld in artikel 8:55d, eerste lid, van de Awb, omdat geen sprake is van een bijzonder geval als bedoeld in het derde lid. Gelet op wat is overwogen en de fase waarin de behandeling van de aanvraag zich ten tijde van de behandeling van het beroep bevond daarbij in aanmerking genomen, was duidelijk dat de staatssecretaris niet binnen twee weken een zorgvuldig besluit zou kunnen nemen en dat de rechtbank daarom krachtens artikel 8:55d, derde lid, van de Awb een langere beslistermijn moest bieden. Het betoog van de vreemdeling dat dit zou betekenen dat alle nareisaanvragen een bijzonder geval zijn en het betoog dat de achterstanden bij de IND aan de staatssecretaris zelf te wijten zijn en een verhoogde instroom geen reden is om een bijzonder geval aan te nemen, laten onverlet dat de rechter geen nadere termijn stelt waarvan op voorhand vaststaat dat het bestuursorgaan die niet kan halen zonder onzorgvuldig te werk te gaan.

De vreemdeling heeft beroep ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een aanvraag om haar een machtiging tot voorlopig verblijf (hierna: een mvv) te verlenen. Bij uitspraak van 3 oktober 2023 heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard en bepaald dat de staatssecretaris binnen twintig weken alsnog een besluit op de aanvraag bekendmaakt, en aan de vreemdeling een dwangsom verbeurt van € 100,00 voor elke dag dat hij die termijn overschrijdt, met een maximum van € 7.500,00. Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling hoger beroep ingesteld.

Achtergrond

De Afdeling is zich ervan bewust dat deze uitspraak van belang is voor veel meer zaken dan de voorliggende zaak. Op de zitting heeft de staatssecretaris erop gewezen dat de afgelopen jaren sprake is van een steeds hogere instroom van nareisaanvragen. Hij heeft toegelicht dat de instroom bij nareis in 2021 18.880 aanvragen was, waarvan 13.980 nareisaanvragen en 4.900 bijbehorende aanvragen op grond van artikel 8 van het EVRM. In 2023 bedroeg de instroom bij nareis 31.920 aanvragen, waarvan 22.500 nareisaanvragen en 9.420 bijbehorende aanvragen. Volgens de staatssecretaris kan hij dit niet bijhouden en loopt de voorraad daardoor steeds verder op. In 2021 betrof de voorraad bij nareis nog 12.230 aanvragen, waarvan 8.450 nareisaanvragen en 3.780 bijbehorende aanvragen. In 2023 is die voorraad opgelopen tot 40.580, waarvan 27.060 nareisaanvragen en 13.520 bijbehorende aanvragen. Daarbij is de complexiteit van de aanvragen toegenomen, waardoor de beoordeling meer tijd vergt. Volgens de staatssecretaris trekt de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: de IND) nieuwe medewerkers aan. Hij heeft toegelicht dat aan het begin van 2023 170 fulltime equivalenten (hierna: fte) beschikbaar waren voor het behandelen van nareisaanvragen en dat dit inmiddels 250 fte is.

De staatssecretaris heeft er in zijn nadere stuk van 18 april 2024 op gewezen dat hij sinds 15 januari 2024 strikt volgens het zogenoemde 'first in, first out'-principe (hierna: het fifo-principe) werkt bij nareisaanvragen. Dit betekent dat hij nareisaanvragen op volgorde van binnenkomst behandelt. Vreemdelingen en referenten kunnen daarbij zelf op de website van de IND zien wanneer de staatssecretaris hun zaak naar verwachting zal oppakken. Op de zitting heeft de staatssecretaris benadrukt dat hij met het fifo-principe aan vreemdelingen meer duidelijkheid wil bieden over het

moment waarop zij aan de beurt komen. Deze duidelijkheid kan wellicht ook leiden tot minder beroepen tegen het niet tijdig nemen van besluiten op nareisaanvragen. De staatssecretaris heeft in zijn nadere stuk vermeld dat hij, als een vreemdeling beroep instelt tegen het uitblijven van een besluit, bij de rechtbank een schatting geeft van wanneer hij de desbetreffende zaak zal oppakken en hij de rechtbank verzoekt om het beroep pas op te pakken op het moment dat hij de zaak in behandeling neemt. De staatssecretaris hanteerde het fifo-principe nog niet toen de vreemdelingen het beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit in de voorliggende zaak instelden. Daarom betreft de Afdeling dit principe niet bij de beoordeling van het hoger beroep.

De Afdeling ziet de problemen die de staatssecretaris heeft ook en begrijpt dat het hem op dit moment niet lukt tijdig op alle nareisaanvragen een besluit te nemen. De Afdeling begrijpt ook dat de staatssecretaris er vaak niet in slaagt om binnen een door de rechter opgelegde beslistermijn een besluit te nemen, waardoor hij een dwangsom verbeurt. Hoewel dit afdoet aan de effectiviteit van het rechtsmiddel van de rechterlijke dwangsom, laat dit onverlet dat het de taak van de rechter is om rechtsbescherming te bieden door een beslistermijn te stellen en dat de Afdeling hierover een oordeel moet geven. Dat zal de Afdeling daarom hieronder doen.

Voorliggende zaak

De vreemdeling beoogt verblijf bij haar echtgenoot (hierna: referent). Referent heeft namens haar een nareisaanvraag ingediend. Op 5 mei 2023 heeft de vreemdeling een ingebrekestelling aan de staatssecretaris gestuurd. Vervolgens heeft zij op 30 juni 2023 beroep ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit.

De staatssecretaris heeft in zijn verweerschrift, onder verwijzing naar de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, van 17 maart 2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:3590](#), verzocht om een beslistermijn van twintig weken. De rechtbank heeft het beroep gegrond verklaard en heeft de staatssecretaris de gevraagde beslistermijn van twintig weken gegeven.

De vreemdeling klaagt in haar eerste grief dat de rechtbank ten onrechte geen beslistermijn van twee weken heeft gesteld, als bedoeld in artikel 8:55d, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Er is volgens haar namelijk geen sprake van een bijzonder geval, als bedoeld in artikel 8:55d, derde lid, van de Awb. Volgens de vreemdeling zijn de achterstanden van de IND aan de staatssecretaris zelf te wijten en niet aan een verhoogde instroom. Bovendien is een verhoogde instroom nooit een reden om een bijzonder geval in de zin van artikel 8:55d, derde lid, van de Awb aan te nemen. De vreemdeling richt haar tweede grief tegen de overweging van de rechtbank dat de staatssecretaris gemotiveerd heeft verzocht om een termijn van twintig weken. De staatssecretaris heeft niet toegelicht waarom hij in dit concrete geval twintig weken nodig heeft.

Uitgangspunten bepalen nadere termijn

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 8 juli 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1560](#), onder 4, bepaalt de rechter op grond van artikel 8:55d, eerste lid, van de Awb dat het bestuursorgaan binnen twee weken na de dag waarop de uitspraak wordt verzonden alsnog een besluit bekendmaakt, als het beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit gegrond is en nog geen besluit is bekendgemaakt. De rechter kan ingevolge het derde lid in bijzondere gevallen een andere termijn bepalen. Zoals uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 8:55d van de Awb blijkt, biedt de wetgever deze ruimte opdat de rechter verantwoorde keuzes kan maken in het dilemma tussen snelheid en zorgvuldigheid. Als het bestuursorgaan dit dilemma heeft veroorzaakt, rechtvaardigt dit niet zonder meer dat zorgvuldigheid wordt opgeofferd aan snelheid. Een langere termijn kan zelfs nodig zijn, als slechts op die manier de naleving van andere wettelijke voorschriften kan worden verzekerd (Kamerstukken II 2005/06, 30 435, nr. 3, blz. 11 en 21).

Het is vaste rechtspraak van de Afdeling dat de rechter een termijn moet stellen die niet onnodig lang, maar ook niet onrealistisch kort is (onder meer de uitspraken van de Afdeling van 8 juli 2020, onder 4, en 20 oktober 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2348](#), onder 12.6). Uit de uitspraak van 8 juli 2020 volgt dat de Afdeling belang hecht aan de zorgvuldigheid in de besluitvorming. De rechter mag geen nadere beslistermijn stellen waarvan op voorhand duidelijk is dat het bestuursorgaan deze niet kan halen zonder onzorgvuldig te werk te gaan. Ook als het bestuursorgaan eerder met de procedure voor het nemen van een besluit had kunnen beginnen, rechtvaardigt dit niet zonder meer dat de rechter een kortere termijn stelt dan nodig is voor zorgvuldige besluitvorming. Ook volgt uit die uitspraak, onder 4.2, dat de Afdeling het van belang vindt dat het voor een vreemdeling duidelijk is wanneer hij een besluit kan verwachten. Uit de uitspraken van de Afdeling van 23 augustus

2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3209](#), onder 24, en 28 november 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4355](#), onder 6.2, volgt dat de rechter bij het bepalen van een termijn rekening moet houden met de tijd die de staatssecretaris ten tijde van de uitspraak al heeft gehad om een besluit te nemen.

Beslistermijnen van de zittingsplaats Arnhem

De rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, heeft in de uitspraak van 17 maart 2023 een kader geboden met beslistermijnen voor verschillende situaties in nareiszaken. Andere zittingsplaatsen hebben deze beslistermijnen doorgaans als uitgangspunt genomen na een gegrond beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een nareisaanvraag. Ook in de voorliggende zaak heeft de rechtbank dit kader als uitgangspunt genomen. Hoewel het hoger beroep niet is gericht tegen de uitspraak van 17 maart 2023, geeft de Afdeling hieronder daarom een oordeel over het kader dat de zittingsplaats Arnhem heeft geboden.

Bij het bepalen van de beslistermijnen heeft de rechtbank zich in de uitspraak van 17 maart 2023 laten leiden door het uitgangspunt in de uitspraak van de Afdeling van 8 juli 2020 dat de zorgvuldigheid van de besluitvorming zwaar weegt. De rechtbank heeft overwogen dat de rechter moet nagaan welke onderzoekshandelingen al hebben plaatsgevonden en een inschatting moet maken welke handelingen de staatssecretaris nog moet verrichten. Als de staatssecretaris een besluit kan nemen, omdat hij beschikt over een volledig dossier, acht de rechtbank een beslistermijn van vier weken redelijk. Als de staatssecretaris heeft besloten tot nader onderzoek, acht de rechtbank een termijn van zestien weken redelijk, waarvan twaalf weken voor het onderzoek en vier weken voor het nemen van het besluit (het zogenoemde 12+4-wekenmodel). Als de staatssecretaris de bij de aanvraag overgelegde documenten nog niet heeft beoordeeld of dat wel heeft gedaan en nog een gelegenheid tot herstel van verzuimen wil bieden, acht de rechtbank een termijn van acht weken redelijk, tenzij de staatssecretaris binnen die termijn besluit tot nader onderzoek, in welk geval een totale termijn van twintig weken geldt (het zogenoemde 8+12-wekenmodel). Als de staatssecretaris nog niet weet of hij gelegenheid tot herstel van verzuimen wil bieden, omdat hij de bij de aanvraag overgelegde documenten nog niet heeft beoordeeld, komt dit voor rekening van de staatssecretaris en krijgt hij geen extra tijd voor de beoordeling. Ook voor die situatie geldt een totale termijn van twintig weken (8+12-wekenmodel).

De Afdeling vindt de beslistermijnen die de rechtbank in de uitspraak van 17 maart 2023 aan de verschillende fasen in de besluitvorming verbindt redelijk. De rechtbank heeft bij het uiteenzetten van de beslistermijnen rekening gehouden met het aantal weken dat de staatssecretaris nodig heeft voor de verschillende stappen in de procedure. De staatssecretaris heeft gemotiveerd hoeveel tijd hij nodig heeft voor de verschillende stappen in de procedure. Door hiermee rekening te houden, komt de rechtbank tegemoet aan het vereiste van zorgvuldige besluitvorming. De Afdeling heeft voor beroepen tegen het niet tijdig nemen van een besluit op een asielaanvraag in de uitspraak van 8 juli 2020 al een vergelijkbaar kader passend geacht. De rechtbank heeft met deze beslistermijnen op transparante wijze een uitgangspunt geboden dat voor vreemdelingen duidelijk maakt wanneer zij een besluit kunnen verwachten.

Hoewel deze termijnen daarom naar het oordeel van de Afdeling een geschikt uitgangspunt zijn, kan de rechter een andere beslistermijn bepalen, als de individuele omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven. De tijd die de staatssecretaris al heeft gehad op het tijdstip van de uitspraak om een besluit op een nareisaanvraag te nemen, kan in een individueel geval zo'n bijzondere omstandigheid zijn (zie de genoemde uitspraken van 23 augustus 2023 en 28 november 2023).

Lengte beslistermijn

De vreemdeling klaagt in de eerste grief tevergeefs dat de rechtbank ten onrechte geen beslistermijn van twee weken heeft gesteld, als bedoeld in artikel 8:55d, eerste lid, van de Awb, omdat geen sprake is van een bijzonder geval als bedoeld in het derde lid. Gelet op wat onder 4.4 en 4.5 is overwogen en de fase waarin de behandeling van de aanvraag zich ten tijde van de behandeling van het beroep bevond daarbij in aanmerking genomen, was duidelijk dat de staatssecretaris niet binnen twee weken een zorgvuldig besluit zou kunnen nemen en dat de rechtbank daarom krachtens artikel 8:55d, derde lid, van de Awb een langere beslistermijn moest bieden. Het ter zitting toegelichte betoog van de vreemdeling dat dit zou betekenen dat alle nareisaanvragen een bijzonder geval zijn en het betoog dat de achterstanden bij de IND aan de staatssecretaris zelf te wijten zijn en een verhoogde instroom geen reden is om een bijzonder geval aan te nemen, laten onverlet dat de rechter geen nadere termijn stelt waarvan op voorhand vaststaat dat het bestuursorgaan die niet kan halen zonder onzorgvuldig te werk te gaan. De grief faalt.

Motivering beslistermijn

De vreemdeling klaagt in haar tweede grief eveneens tevergeefs dat de rechtbank niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat een beslistermijn van twintig weken passend is, omdat zij daarmee niet heeft onderkend dat de staatssecretaris niet heeft toegelicht die termijn daadwerkelijk nodig te hebben. De staatssecretaris heeft in zijn verweerschrift in beroep toegelicht dat hij voornemens is gelegenheid tot herstel van verzuimen te bieden en de vreemdeling of referent, of allebei, uit te nodigen voor een gehoor. De vreemdeling wijst er op zichzelf terecht op dat de staatssecretaris niet heeft toegelicht dat nadere informatie en nader onderzoek in dit geval nodig zijn om een besluit te nemen. Omdat de rechtbank voor het bepalen van de beslistermijn aansluiting heeft gezocht bij de uitspraak van de zittingsplaats Arnhem van 17 maart 2023, begrijpt de Afdeling die beslistermijn echter zo, dat deze uiteenvalt in de door de zittingsplaats Arnhem onderscheiden stappen die de staatssecretaris mogelijk moet zetten om tot een zorgvuldig besluit te kunnen komen. Dat betekent dat de staatssecretaris binnen vier weken na de dag van verzending van de uitspraak van de rechtbank een besluit bekend moet maken, tenzij hij binnen deze termijn gelegenheid tot herstel van verzuimen biedt. In dat geval moet hij binnen acht weken een besluit op de aanvraag bekendmaken. Als hij binnen vier weken na de dag van verzending van de uitspraak besluit tot nader onderzoek, bedraagt de beslistermijn zestien weken. Als de staatssecretaris gelegenheid tot herstel van verzuimen biedt en hij binnen de beslistermijn van acht weken besluit tot nader onderzoek, moet hij binnen twintig weken na de dag van verzending van de uitspraak een besluit op de aanvraag bekendmaken. Zoals de Afdeling in de uitspraak van vandaag, [ECLI:NL:RVS:2024:2643](#), onder 4.6 heeft overwogen, moet de staatssecretaris binnen de beslistermijn die hoort bij de voorgaande stap, in eerste instantie dus de termijn van vier weken, aankondigen of hij nadere stappen gaat nemen in de vorm van het bieden van gelegenheid tot herstel van verzuimen of het verrichten van nader onderzoek. Als hij de aangekondigde stappen bij nader inzien toch niet zet, is de oorspronkelijke beslistermijn, die hoort bij de voorgaande stap, nog van kracht. Dat betekent dat de staatssecretaris de voorgenomen stappen ook daadwerkelijk moet zetten, om een beslistermijn van twintig weken te krijgen. De grief faalt.

Conclusie

Het hoger beroep is ongegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd. De staatssecretaris hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Inhoudsopgave

2. 10-07-2024, ABRvS, 202400194/1/V1, verwijzingsuitspraak [prejudiciële vragen Hof van Justitie EU; verlenging beslistermijn]

Reden signalering: De Afdeling wil van het Europese Hof weten of en hoe vaak de minister van Asiel en Migratie aansluitend gebruik mag maken van de bevoegdheid om de beslistermijn voor asielverzoeken te verlengen. Deze vragen zijn aanvullend op de eerdere prejudiciële vragen die de Afdeling bestuursrechtspraak in november 2023 heeft gesteld aan het Europese Hof.

De Afdeling heeft bij verwijzingsuitspraak van 8 november 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4125](#) het Hof verzocht om in een prejudiciële beslissing uitspraak te doen. De Afdeling heeft daarin vragen gesteld over de uitleg van artikel 31, derde lid, derde volzin en onder b, van de Procedurerichtlijn). Dit was naar aanleiding van het door de staatssecretaris genomen Wijzigingsbesluit Vreemdelingencirculaire van 21 september 2022. De staatssecretaris heeft met dit besluit de wettelijke beslistermijn van zes maanden voor alle aanvragen om verlenging van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, oftewel verzoeken om internationale bescherming, verlengd met negen maanden. De staatssecretaris had van die bevoegdheid gebruikgemaakt, omdat volgens hem sprake was van een groot aantal asielverzoeken dat hij niet meer zorgvuldig binnen zes maanden kon afhandelen. Die verlenging gold voor alle asielverzoeken waarvan de wettelijke beslistermijn nog niet was verstreken op 27 september 2022.

De staatssecretaris heeft vervolgens opnieuw de beslistermijn voor asielverzoeken verlengd met negen maanden. Deze keer voor asielverzoeken die vanaf 1 januari 2023 tot uiterlijk 1 januari 2024 zijn ingediend. Dat hij opnieuw en aansluitend gebruikmaakt van de bevoegdheid om de beslistermijn te verlengen, roept bij de Afdeling bestuursrechtspraak nieuwe vragen op. Het is niet duidelijk hoe dit nieuwe besluit om de beslistermijn te verlengen zich verhoudt tot het direct voorgaande besluit tot verlenging. Het is onduidelijk of ieder besluit om de beslistermijn te verlengen alleen moet worden

beoordeeld naar de feiten en omstandigheden op het moment van de verlenging of dat daarbij ook relevant is dat dit besluit volgt op een direct daaraan voorafgegane verlenging.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie deze zaak nr. 202400194/1/V1 te laten voegen bij zaak nr. [C-662/23](#);

II. verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie bij wege van prejudiciële beslissing uitspraak te doen op de volgende vragen:

1. Leent artikel 31, derde lid, derde volzin en onder b, van de Procedurerichtlijn zich voor achtereenvolgende toepassing door de beslissingsautoriteit?

2. Indien vraag 1 bevestigend wordt beantwoord:

a. Onder welke voorwaarden mag de beslissingsautoriteit achtereenvolgende toepassing geven aan artikel 31, derde lid, derde volzin en onder b, van de Procedurerichtlijn en is de totale duur van de periode waarvoor de beslissingsautoriteit deze bepaling achtereenvolgend kan toepassen daarbij begrensd?

b. In hoeverre mag of moet de rechter bij de beantwoording van de vraag of de beslissingsautoriteit de beslistermijn heeft mogen verlengen volgend op, en aansluitend aan, een eerder verlengingsbesluit, rekening houden met de toename van het aantal asielverzoeken, mede ten opzichte van de periode voorafgaand aan het eerdere verlengingsbesluit, en eventuele inspanningen van de beslissingsautoriteit om de achterblijvende beslis capaciteit te vergroten om - in het licht van artikel 4, eerste lid, van de Procedurerichtlijn - een behoorlijke en volledige behandeling van asielverzoeken te kunnen waarborgen?

III. schorst bij wijze van voorlopige voorziening de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, van 12 december 2023 in zaak nr. NL23.28525;

IV. schorst de behandeling van het hoger beroep tot het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak heeft gedaan en houdt iedere verdere beslissing aan.

Inhoudsopgave

3. 08-07-2024, ABRvS, 202205942/1/V3, hoger beroep vreemdeling gegrond [proceskostenvergoeding; wegingsfactor; beroep niet tijdig]

Reden signalering: De rechtbank had gelet op de specifieke omstandigheden van de zaak, bij de proceskostenveroordeling niet de wegingsfactor "licht" maar de wegingsfactor "gemiddeld" moeten toepassen.

Op 22 juni 2022 heeft de vreemdeling beroep ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit op zijn aanvraag om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen.

Bij uitspraak van 16 september 2022 heeft de rechtbank dat beroep niet-ontvankelijk verklaard.

Tegen deze uitspraak heeft de vreemdeling hoger beroep ingesteld.

Het hoger beroep is uitsluitend gericht tegen de hoogte van de door de rechtbank uitgesproken proceskostenveroordeling. Onder verwijzing naar wat zij in een vergelijkbare zaak heeft overwogen in haar uitspraak van 2 mei 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1796](#), komt de Afdeling ook in deze zaak tot het oordeel dat de rechtbank, gelet op de specifieke omstandigheden van de zaak, bij de proceskostenveroordeling niet de wegingsfactor "licht" maar de wegingsfactor "gemiddeld" had moeten toepassen.

Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd voor zover aangevallen, dat wil zeggen voor zover de rechtbank, onder toepassing van wegingsfactor 0,5, het bestuursorgaan heeft veroordeeld in de proceskosten tot een bedrag van € 379,50. De Afdeling zal de minister met toepassing van wegingsfactor 1 en op basis van de huidige puntwaarde alsnog tot vergoeding van een bedrag aan proceskosten in beroep van € 875,00 veroordelen. De minister moet ook de proceskosten in hoger beroep vergoeden. Omdat het hoger beroep uitsluitend gericht is tegen de hoogte van de proceskostenvergoeding, en van eenvoudige aard is, merkt de Afdeling de zaak in hoger beroep als "licht" aan en past zij wegingsfactor 0,5 toe.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het hoger beroep gegrond;

II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, van 16 september 2022 in zaak nr. NL22.11754, voor zover de rechtbank het bestuursorgaan heeft veroordeeld in de proceskosten tot een bedrag van € 379,50;

III. veroordeelt de minister van Asiel en Migratie tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.312,50 (€ 875,00 voor het beroep en € 437,50 voor het hoger beroep), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Inhoudsopgave

4. 27-06-2024, ABRvS, 202400511/1/V2, hoger beroep staat gegrond [Dublin-Duitsland; bijzondere omstandigheden]

Reden signalering: De staatssecretaris heeft zich redelijkerwijs op het standpunt kunnen stellen dat de omstandigheid dat de meerderjarige zoon van de vreemdelingen in Nederland verblijft geen bijzondere individuele omstandigheid is die maakt dat overdracht van de vreemdelingen aan Duitsland van een onevenredige hardheid getuigt. De Dublinverordening beoogt wel waarborgen te bieden voor gezinsleden die asiel hebben aangevraagd, om deze zoveel mogelijk bijeen te houden. Maar de staatssecretaris is niet zonder meer gehouden om in gezinsverbanden die de Dublinverordening niet beoogt te beschermen, aanleiding te zien de behandeling van een aanvraag onverplicht aan zich te trekken. Bovendien hebben de vreemdelingen niet aannemelijk gemaakt dat sprake is van een wederzijdse afhankelijkheid. Ook is niet gebleken dat zij geen contact met hun meerderjarige zoon kunnen hebben als zij in Duitsland verblijven.

De Afdeling heeft de in de grieven opgeworpen rechtsvraag over de termijn voor het doen van een verzoek tot terugname in de zin van artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening beantwoord in haar uitspraak van 12 januari 2024, ECLI:NL:RVS:2024:84. De overwegingen in die uitspraak zijn ook hier van toepassing. Hieruit vloeit voort dat in dit geval het terugnameverzoek tijdig binnen de in artikel 23, tweede lid, van de Dublinverordening genoemde termijnen is verzonden. De staatssecretaris heeft namelijk de Duitse autoriteiten op 22 augustus 2023, dus binnen twee maanden na de Eurodac-treffer van 25 juni 2023 en binnen drie maanden na de asielaanvraag van 16 juni 2023, verzocht één van de vreemdelingen terug te nemen.

De grieven slagen. Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd. De Afdeling beoordeelt het beroep.

Anders dan de vreemdelingen betogen, heeft de staatssecretaris deugdelijk gemotiveerd dat geen sprake is van bijzondere individuele omstandigheden die aanleiding geven gebruik te maken van zijn bevoegdheid in artikel 17 van de Dublinverordening om de behandeling van de asielverzoeken van de vreemdelingen onverplicht aan zich te trekken.

De staatssecretaris heeft zich namelijk redelijkerwijs op het standpunt kunnen stellen dat de omstandigheid dat de meerderjarige zoon van de vreemdelingen in Nederland verblijft geen bijzondere individuele omstandigheid is die maakt dat overdracht van de vreemdelingen aan Duitsland van een onevenredige hardheid getuigt. De Dublinverordening beoogt wel waarborgen te bieden voor gezinsleden die asiel hebben aangevraagd, om deze zoveel mogelijk bijeen te houden. Maar de staatssecretaris is niet zonder meer gehouden om in gezinsverbanden die de Dublinverordening, gelet op artikel 2, aanhef en onder g, niet beoogt te beschermen, aanleiding te zien de behandeling van een aanvraag onverplicht aan zich te trekken. Bovendien hebben de vreemdelingen niet aannemelijk gemaakt dat sprake is van een wederzijdse afhankelijkheid. Ook is niet gebleken dat zij geen contact met hun meerderjarige zoon kunnen hebben als zij in Duitsland verblijven.

Ook heeft de staatssecretaris zich redelijkerwijs op het standpunt kunnen stellen dat de medische problemen van de minderjarige dochter van de vreemdelingen geen bijzondere individuele omstandigheid als hiervoor bedoeld behelst. Daartoe heeft hij redengevend kunnen achten dat de vreemdelingen niet hebben gestaafd dat de overdracht een reëel en bewezen risico zou inhouden op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand van hun minderjarige dochter en dat zij in Duitsland geen toegang tot medische zorg kan krijgen of niet passend kan worden behandeld. De Afdeling wijst ter vergelijking op haar uitspraak van 3 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2980, onder 6 en 7. De beroepsgrond slaagt niet. De beroepen zijn ongegrond. Het verzoek om voorlopige voorziening wordt afgewezen.

5. 04-07-2024, Rb Haarlem, NL24.18272, beroep gegrond [Dublin-België; opvang; interstatelijk vertrouwensbeginsel]

Reden signalering: De rechtbank stelt vast dat sinds de Afdelingsuitspraak van 13 maart 2024 het aantal personen op de wachtlijst fors toeneemt, dat er voldoende overtuigende berichten zijn dat het beloofde aantal noodopvangplekken achterblijft en dat onduidelijk is in hoeverre wachtenden een beroep kunnen doen op de daklozenopvang. Daarnaast leidt het gebrek aan opvang tot ernstige ziektes en is de toegang tot medische en juridische bijstand vanwege praktische problemen beperkt. Klagen is zinloos omdat de Belgische overheid geen gehoor geeft aan uitspraken van rechtbanken. Gelet op al het voorgaande kon verweerder niet zonder nader onderzoek concluderen dat eiser niet terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zoals bedoeld in het Jawo-arrest. Verweerder mocht dan ook niet zonder nader onderzoek uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Eiser stelt de Iraakse nationaliteit te hebben. Verweerder heeft de aanvraag niet in behandeling genomen, omdat België verantwoordelijk zou zijn voor de behandeling daarvan.

Wat vindt eiser?

Eiser voert aan dat de detentie- en leefomstandigheden waaraan hij zal worden blootgesteld en de kwaliteit van de asielprocedure in strijd zijn met artikel 3 EVRM en artikel 4 van het EU-Handvest. Ten aanzien van de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2024, ECLI:NL:RVS:2024:896, stelt eiser zich op het standpunt dat de Afdeling ten onrechte heeft geoordeeld dat ten aanzien van België uitgegaan kan worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Niet kan worden vastgesteld in hoeverre de Belgische autoriteiten zich daadwerkelijk inzetten voor de opvang van asielzoekers, omdat niet inzichtelijk is in hoeverre de nood- en daklozenopvang het gebrek aan opvang voor alleenstaande niet-kwetsbare mannen kan compenseren. Daarnaast kan eiser zich niet beklagen bij de Belgische autoriteiten, omdat uitspraken van rechters niet worden opgevolgd. Ook kan eiser door de gebrekkige administratie bij de Belgische autoriteiten niet nagaan wanneer hij wel opvang zal krijgen. Ter onderbouwing verwijst eiser naar twee rapporten: het rapport “niet-opvangbeleid” en het AIDA-rapport over België (update 2023), uitgebracht in mei 2024, die een ander beeld schetsen dan waarvan de Afdeling is uitgegaan. Verder had verweerder op grond van artikel 17 van de Dublinverordening de aanvraag aan zich moeten trekken. Daarnaast heeft verweerder ten onrechte eisers medische situatie niet bij de beoordeling betrokken.

Wat is het oordeel van de rechtbank?

De Afdeling heeft bij uitspraak van 13 maart 2024, ECLI:NL:RVS:2024:896, geoordeeld dat ten aanzien van België kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en dat ook alleenstaande, niet-kwetsbare, meerderjarige mannen kunnen worden overgedragen aan België. De Afdeling heeft daarbij vastgesteld dat er weliswaar sprake is van tekortkomingen in de Belgische opvangvoorzieningen, maar dat dit geen fundamentele systeemfout is die de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereikt. Daarbij is volgens de Afdeling van belang dat de asielzoekers die niet direct een reguliere opvangplaats krijgen toegewezen, wel gebruik kunnen maken van nood- en daklozenopvang en van medische en juridische voorzieningen. Verder blijkt uit de berichtgeving overtuigend dat de Belgische autoriteiten zich inzetten om nieuwe reguliere opvangplaatsen te creëren. Hoewel het opvangsysteem onder grote druk staat, wat tot gevolg heeft dat niet iedere asielzoeker direct toegang tot de reguliere opvang krijgt, betekent dit niet dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Ook blijkt uit de feiten en de berichten niet van onverschilligheid van de Belgische autoriteiten, aldus de Afdeling.

Verweerder betoogt dat het nieuwe AIDA-rapport (update 2023) en het rapport “niet-opvangbeleid” grotendeels zien op feiten en omstandigheden die ook ten tijde van de zitting bij de Afdeling in voornoemde uitspraak - op 17 oktober 2023 - bekend waren. Bovendien loopt de verslagperiode van het AIDA-rapport tot 31 december 2023 en is de uitspraak van de Afdeling geactualiseerd tot en met 5 februari 2024, ECLI:NL:RVS:2024:896. Volgens verweerder schetsen deze rapporten geen wezenlijk ander beeld dan de reeds bekende en betrokken omstandigheden in de Belgische opvangsituatie.

De rechtbank deelt dit standpunt niet en overweegt daartoe het volgende.

Hoeveel personen staan op de wachtlijst?

Uit het nieuwe AIDA-rapport (update 2023), het rapport “niet-opvangbeleid” en de webpagina van Fedasil blijkt dat het aantal personen op de wachtlijst is toegenomen sinds de hiervoor genoemde Afdelingsuitspraak. De Afdeling ging uit van een groep van 2.513 personen.⁹ In februari 2024 is dit aantal gestegen naar 3.200, in maart 2024 naar 3.800 en in op 2 mei 2024 naar 3.900. De rechtbank constateert dat sprake is van een voortdurende fors stijgende lijn van het aantal personen dat op de wachtlijst staat. Dat het aantal reguliere opvangplekken sinds de Afdelingsuitspraak is toegenomen tot 35.900 plekken is positief, maar in dit geval niet doorslaggevend. De toename van het aantal reguliere opvangplekken leidde immers niet tot een vermindering van het aantal personen op de wachtlijst. De vraag is waar deze 3900 mensen terecht kunnen totdat zij een van deze 35.900 reguliere opvangplekken krijgen en of zij in de tussenliggende periode niet buiten hun schuld worden blootgesteld aan een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Is er voor deze personen voldoende noodopvang?

De Afdeling ging er kennelijk van uit dat er voldoende noodopvangplaatsen of daklozenopvangplaatsen zouden zijn zodat kon worden voorkomen dat mensen op straat zouden hoeven slapen. Overwogen werd dat het aantal noodopvangplaatsen zou worden opgehoogd van 1.500 naar 2.000. Daarnaast zouden er nog eens 2.000 (tijdelijke) noodopvangplaatsen worden gerealiseerd. Echter, volgens het rapport “niet-opvangbeleid” hebben de Belgische autoriteiten eind april 2024 de vooropgestelde doelen nog lang niet bereikt en bleek het in de praktijk slechts een verschuiving van de financiering van bestaande plaatsen in het netwerk voor daklozen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is dus onduidelijk hoeveel noodopvangplaatsen daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Naast de noodopvangplaatsen zouden de personen op de wachtlijst ook gebruik kunnen maken van de daklozenopvang. Het daklozennetwerk in Brussel beschikte in maart 2024 over 2.944 plaatsen. Onbekend is echter hoeveel daklozen er in België zijn met wie deze plekken mee moeten worden gedeeld. Uit het AIDA-rapport en het rapport “niet-opvangbeleid” blijkt in elk geval een chronisch tekort aan (nood/daklozen)opvangplaatsen, waardoor het aantal mensen dat onder zware omstandigheden op straat verblijft, toeneemt. Zo huisvesten vele asielzoekers zich in kraakpanden en in tenten. In maart 2024 duurde het gemiddeld 72 dagen om een woning te vinden, en 152 dagen om een Fedasil-plek te vinden.

Wat zijn de gevolgen van onvoldoende noodopvang?

Verder blijkt uit de rapporten dat de mentale en fysieke gezondheid van de betrokkenen sterk wordt beïnvloed door deze gedwongen en herhaalde periodes van dak- en thuisloosheid voordat zij toegang krijgen tot een woning.²² Het verblijf op straat leidt tot allerlei medische problemen, zoals huidaandoeningen, ademhalingsproblemen, tandproblemen en gewrichtsklachten. Artsen zonder Grenzen en Dokters van de Wereld, werkzaam in de Humanitaire Hub in Brussel hebben diagnoses gesteld als: schurft, difterie, tuberculose en de mazelen. Ook hebben zij een toename van psychische problemen opgemerkt. De meest voorkomende zijn psychotische stoornissen, post-traumatische stressstoornis en depressie. Hoewel het recht op medische hulp bestaat blijkt de daadwerkelijke toegang tot medische hulp in deze moeilijke omstandigheden onvoldoende gewaarborgd. Het klagen bij de Belgische autoriteiten helpt hier niet tegen, omdat uitspraken niet worden opgevolgd. Het leven op straat heeft ook consequenties voor de rechtsbijstand bij de asielprocedure. Het realiseren van het recht op de juridische bijstand wordt bemoeilijkt door het leven op straat gelet op de beperkte communicatiemogelijkheden. Zo weten asielzoekers soms niet of ze een gehoor hebben en heeft de juridische bijstandsverlener niet de mogelijkheid om een asielzoeker daar op voor te bereiden. De rechtbank is van oordeel dat moet worden geconcludeerd dat de niet kwetsbare vreemdeling als hij wordt teruggestuurd naar België - buiten zijn schuld om - dreigt te belanden in een situatie waarin hij niet in staat is om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, een bad nemen en beschikken over woonruimte, en dat dit negatieve gevolgen heeft voor zijn fysieke of mentale gezondheid.

Zijn de Belgische autoriteiten onverschillig?

Hoewel er daadwerkelijk reguliere opvangplekken zijn bijgekomen in de afgelopen periode en dan ook niet kan worden vastgesteld dat de Belgische autoriteiten onverschillig zijn ten aanzien van de ontstane situatie, doet dit niet af aan de constatering dat de situatie in de afgelopen periode voor de niet-kwetsbare alleenstaande mannelijke vreemdeling niet is verbeterd, integendeel. Gelet op de chronische aard van de opvangproblemen voor deze groeiende groep vreemdelingen, het negeren

van aangedragen suggesties voor oplossingen die worden genoemd in de hiervoor genoemde rapporten en de ernstige mentale en fysieke consequenties van het leven op straat kan de rechtbank niet langer doorslaggevend gewicht toekennen aan de omstandigheid dat de Belgische autoriteiten wellicht niet onverschillig zijn.

Conclusie

De rechtbank stelt kortom vast dat sinds de Afdelingsuitspraak van 13 maart 2024 het aantal personen op de wachtlijst fors toeneemt, dat er voldoende overtuigende berichten zijn dat het beloofde aantal noodopvangplekken achterblijft en dat onduidelijk is in hoeverre wachtenden een beroep kunnen doen op de daklozenopvang, omdat onduidelijk is met hoeveel daklozen die opvangplekken moeten worden gedeeld. Daarnaast leidt het gebrek aan opvang tot ernstige ziektes en is de toegang tot medische en juridische bijstand vanwege praktische problemen beperkt. Klagen is zinloos omdat de Belgische overheid geen gehoor geeft aan uitspraken van rechtbanken. Gelet op al het voorgaande kon verweerder niet zonder nader onderzoek concluderen dat eiser niet terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zoals bedoeld in het Jawo-arrest. Verweerder mocht dan ook niet zonder nader onderzoek uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. De rechtbank oordeelt dat verweerder in strijd met artikel 3:2 en artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht het bestreden besluit niet zorgvuldig heeft voorbereid en onvoldoende heeft gemotiveerd. Het beroep is gegrond.

Inhoudsopgave

6. 08-07-2024, Rb Amsterdam, NL24.23413 beroep gegrond [Dublin-Finland; intrekking verblijfsvergunning; terugkeer Irak]

Reden signalering: Verweerder heeft niet alle beschikbare informatie meegestuurd met het claimverzoek. Zo heeft verweerder in het claimverzoek van 29 mei 2024 weliswaar opgemerkt dat eiser heeft verklaard dat hij op 21 oktober 2020 naar Irak was vertrokken, maar verweerder heeft nagelaten de bewijstukken daarvan mee te sturen. Ook heeft verweerder in het claimverzoek niet gemeld dat eisers verblijfsvergunning was ingetrokken, en de onderbouwing daarvan meegestuurd. In het claimverzoek vermeldt verweerder ten onrechte dat eiser beschikte over een geldige verblijfsvergunning, afgegeven door de Finse autoriteiten. Verweerder had op basis van de beschikbare informatie zelf kunnen weten dat artikel 12, vierde lid, van de Dublinverordening niet van toepassing is. Verweerder kan in zo'n geval niet verwijzen naar het feit dat de Finse autoriteiten zelf hebben opgemerkt dat de verblijfsvergunning was ingetrokken en vervolgens het claimverzoek hebben geaccepteerd.

Eiser is afkomstig uit Irak en is in november 2009 naar Finland gereisd. Aan eiser is in Finland op 14 februari 2020 een verblijfsvergunning verleend met een geldigheidsduur tot 14 februari 2025. Uit het aanmeldgehoor blijkt dat eiser op 21 oktober 2020 Finland heeft verlaten en toen naar Irak is gegaan. Finland heeft de verblijfsvergunning van eiser op 19 mei 2023 ingetrokken. Op 20 mei 2024 is eiser via Libanon en Turkije naar Nederland gereisd, waar hij op 24 mei 2024 een asielaanvraag heeft ingediend.

Bij het bestreden besluit heeft verweerder de asielaanvraag van eiser niet in behandeling genomen. Op 29 mei 2024 heeft verweerder een verzoek ingediend bij Finland om eiser terug te nemen op grond van artikel 12, eerste lid van de Dublinverordening.¹ 2.2 De Finse autoriteiten hebben het verzoek op 30 mei 2024 gehonoreerd. Zij vinden alleen niet dat artikel 12, eerste lid van de Dublinverordening van toepassing is, maar het vierde lid van dit artikel. Reden daarvoor is dat eisers verblijfsvergunning op 19 mei 2023 in Finland is ingetrokken, en deze datum binnen de periode van twee jaar valt waarin hij geclaimd kan worden op grond van de Dublinverordening. Verweerder is hierin meegegaan en vindt dat Finland verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van eisers asielaanvraag.

Standpunt eiser

Eiser is het niet eens met het bestreden besluit en vindt dat het onzorgvuldig tot stand is gekomen. Hij heeft zich op het standpunt gesteld dat niet Finland, maar Nederland verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn asielaanvraag. Artikel 12, vierde lid, van de Dublinverordening bepaalt immers

dat dit alleen geldt zolang de verzoeker het grondgebied van de lidstaten niet heeft verlaten. Ter onderbouwing van zijn standpunt wijst eiser op wat hij verklaard heeft en de door hem overgelegde documenten. Verweerder heeft met het claimverzoek niet alle beschikbare informatie meegestuurd. Verder is eiser ook van mening dat een overdracht aan Finland niet plaats kan vinden vanwege zijn complexe psychiatrische problemen.

Oordeel van de rechtbank

Tussen partijen is niet in geschil dat de Finse autoriteiten op 19 mei 2023 eisers verblijfsvergunning hebben ingetrokken. Bij zijn aanvraag heeft eiser een niet-vertaalde kopie van dit besluit overgelegd, en bij zijn zienswijze als bijlage een vertaling daarvan. Partijen zijn verdeeld over de vraag of verweerder of Finland verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van eisers asielaanvraag.

Verweerder heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat het niet aan hem is om te bepalen of aan de voorwaarden van artikel 12, vierde lid, van de Dublinverordening is voldaan. Deze verantwoordelijkheid ligt volgens verweerder bij Finland en is op 30 mei 2024 akkoord gegaan met het claimverzoek.

Eisers beroepsgrond dat het bestreden besluit onzorgvuldig tot stand is gekomen slaagt.

De rechtbank neemt hiervoor in aanmerking dat eiser bij zijn aanmeldgehoor heeft verklaard dat hij op 21 oktober 2020 vanuit Finland naar Irak is gereisd. Hij heeft verweerder in het bezit gesteld van zijn Iraakse paspoort met in- en uitreisstempels en van dit document kopieën overgelegd. Ook heeft eiser in het aanmeldgehoor gemeld dat zijn Finse verblijfsvergunning was ingetrokken, en dat onderbouwd met documenten. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat verweerder er niet mee had mogen instemmen dat de Finse autoriteiten het claimverzoek op grond van artikel 12, vierde lid, van de Dublinverordening hebben geaccepteerd. Daarvoor gelden de volgende redenen.

Verweerder heeft niet alle beschikbare informatie meegestuurd met het claimverzoek. Zo heeft verweerder in het claimverzoek van 29 mei 2024 weliswaar opgemerkt dat eiser heeft verklaard dat hij op 21 oktober 2020 naar Irak was vertrokken, maar verweerder heeft nagelaten de bewijstukken daarvan mee te sturen. Ook heeft verweerder in het claimverzoek niet gemeld dat eisers verblijfsvergunning was ingetrokken, en de onderbouwing daarvan meegestuurd. In het claimverzoek vermeldt verweerder ten onrechte dat eiser beschikte over een geldige verblijfsvergunning, afgegeven door de Finse autoriteiten. Verweerder had op basis van de beschikbare informatie zelf kunnen weten dat artikel 12, vierde lid, van de Dublinverordening niet van toepassing is. Verweerder kan in zo'n geval niet verwijzen naar het feit dat de Finse autoriteiten zelf hebben opgemerkt dat de verblijfsvergunning was ingetrokken en vervolgens het claimverzoek hebben geaccepteerd.

Concluderend oordeelt de rechtbank dat verweerder gelet op het voorgaande het bestreden besluit op onvoldoende zorgvuldige wijze heeft voorbereid en ondeugdelijk heeft gemotiveerd. Het beroep is gegrond en de rechtbank vernietigt het bestreden besluit. De overige beroepsgronden behoeven gelet hierop geen bespreking meer. Verweerder zal daarom een nieuw besluit moeten nemen met inachtneming van deze uitspraak. De rechtbank stelt voor het nieuw te nemen besluit een termijn van zes weken.

Inhoudsopgave

7. 04-07-2024, NL24.18613, Rb 's-Hertogenbosch, Tunesië, beroep gegrond [veilig land; LHBTI]

Reden signalering: De rechtbank stelt vast dat verweerder in de besluitvorming, los van de algemene opmerkingen in het voornemen over het referentiekader, niet op de concrete voorbeelden die de gemachtigde van eiser heeft genoemd is ingegaan. Daarnaast ziet ook de rechtbank de bevestiging dat eiser bepaalde begrippen en vragen niet begreep terug in het verslag van het gehoor.

De rechtbank is van oordeel dat, gelet op het voorgaande, verweerder tijdens het gehoor en ook daarna bij de correcties en aanvullingen er onvoldoende oog voor heeft gehad dat eiser niet in staat was adequaat het asielrelaas naar voren te brengen. Dit volgt uit het voorbeeld dat zijn gemachtigde bij de correcties en aanvullingen naar voren brengt, alsmede uit de vragen en gegeven antwoorden tijdens het gehoor. Dit brengt de rechtbank tot de conclusie dat er sprake is van een zorgvuldigheidsgebrek in de besluitvorming.

Eiser stelt van Tunesische nationaliteit te zijn en legt aan deze asielaanvraag ten grondslag dat hij erachter is gekomen dat hij biseksueel is. Hij heeft een relatie met X en woonde doordeweeks samen met hem. Iemand heeft aan zijn familie verteld over de relatie met X. Hij is toen uit huis gezet door zijn ouders en daarom heeft hij met X besloten om samen Tunesië te verlaten.

Verweerder acht de gestelde identiteit, nationaliteit en herkomst (relevant element 1) geloofwaardig, maar verweerder gelooft niet dat eiser biseksueel is (relevant element 2) en ook niet dat hij door die seksuele gerichtheid problemen heeft ondervonden in Tunesië (relevant element 3).

Omdat de relevante elementen 2 en 3 niet geloofwaardig worden geacht, worden deze niet verder getoetst. Het geloofwaardig geachte relevante element 1 is volgens verweerder niet te herleiden tot een van de gronden van het Vluchtelingenverdrag, zodat eiser niet kan worden aangemerkt als vluchteling in de zin van dat verdrag. Evenmin zijn deze relevante elementen te herleiden tot een van de situaties als vermeld in de paragraaf C2/3.3 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc 2000), zodat eiser ook niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij uitzetting een reëel risico loopt op ernstige schade. Eiser komt daarom volgens verweerder niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel. Verweerder heeft eisers asielaanvraag afgewezen als kennelijk ongegrond op grond van artikel 31, eerste lid, juncto artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 omdat eiser afkomstig is uit een veilig land van herkomst zoals bedoeld in de artikelen 36 en 37 van de Procedurerichtlijn. Uit eisers verklaringen blijkt volgens verweerder niet dat Tunesië voor eiser persoonlijk niet veilig is.

Tunesië veilig land van herkomst en de behandeling van eisers asielaanvraag in spoor 2

Voor zover eiser in beroep heeft gesteld dat Tunesië in zijn algemeenheid niet als veilig land van herkomst kan worden aangemerkt is de rechtbank van oordeel dat deze beroepsgrond niet kan slagen. De aanwijzing van Tunesië als veilig land van herkomst is voortgezet bij de herbeoordeling van 8 juni 2023. Aan die herbeoordeling zijn gezaghebbende bronnen (zoals stukken van AI, HRW, USDoS en Freedom House) ten grondslag gelegd en is gemotiveerd uiteengezet dat hieruit volgt dat Tunesië (met uitzondering van een aantal groepen) nog steeds kan worden aangemerkt als veilig land van herkomst. Verweerder heeft in de bestreden besluiten verwezen naar deze herbeoordeling. Daarmee is de besluitvorming naar het oordeel van de rechtbank voldoende onderbouwd. Anders dan eiser stelt, is verweerder niet gehouden alle informatie die ten grondslag ligt aan deze herbeoordeling in de besluitvorming weer te geven. Eiser heeft geen landeninformatie aangedragen op basis waarvan zou kunnen worden geconcludeerd dat Tunesië in zijn algemeenheid niet (langer) kan worden beschouwd als veilig land van herkomst.

Eiser stelt dat Tunesië in zijn specifieke geval niet veilig is, omdat hij onder een van de aangewezen uitzonderingsgroepen valt, namelijk LHBTI'ers. Volgens eiser volgt uit de brief van de Staatssecretaris van 8 juni 2023, 19637, nr. 3119, dat asielaanvragen van LHBTI'ers in spoor 4 worden behandeld in plaats van in spoor 2. Eiser is verder van mening dat ook in zijn specifieke geval de asielaanvraag in spoor 4 had moeten worden behandeld. Dit vanwege zijn seksuele geaardheid, de daardoor ondervonden problemen in Tunesië en zijn relatie met X, maar ook omdat hij dan meer voorbereidingstijd zou krijgen, meer tijd zou krijgen om bijvoorbeeld steun te vinden bij LHBTI-organisaties en meer tijd zou krijgen om de zeer gecompliceerde begrippen en vraagstellingen te leren begrijpen.

Verweerder heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat er, in het geval van eiser, tijdens het gehoor duidelijk sprake was van een kennelijk ongegronde asielaanvraag en dat daarom niet is gekozen voor een verdere behandeling van de aanvraag in spoor 4.

De rechtbank volgt eiser niet in zijn standpunt dat uit de brief van de staatssecretaris blijkt dat asielaanvragen van LHBTI'ers (naar de rechtbank begrijpt:) in zijn algemeenheid en al bij aanvang in spoor 4 worden behandeld. De rechtbank begrijpt de zinsnede uit de brief aldus, dat deze in lijn is bedoeld met werkinstructie 2021/14. In paragraaf 3.4 staat het volgende opgenomen: *“Voor landen waarvoor geldt dat het land met uitzondering van bijvoorbeeld LHBTI'ers veilig is, geldt dat zodra duidelijk is dat de seksuele gerichtheid geloofwaardig is, óf indien niet met voldoende zekerheid een oordeel over de geloofwaardigheid van de seksuele gerichtheid gegeven kan worden, de zaak wisselt van spoor 2 naar spoor 4.”* In de brief waarnaar eiser verwijst, spreekt de

staatssecretaris namelijk ook van LHBTI'ers, wat impliceert dat de geloofwaardigheid van de seksuele gerichtheid min of meer vaststaat.

De rechtbank is wel met eiser van oordeel dat er sprake is van een zorgvuldigheidsgebrek in de besluitvorming. Daartoe wordt het volgende overwogen.

Uit paragraaf 3.4 van de WI 2021/14 volgt dat de ratio achter het sporenbeleid is om zaken die zich daarvoor lenen, af te doen in het snelle spoor 2 en zaken die zich daar niet voor lenen, door te sturen naar spoor 4. Redenen waardoor zaken zich niet voor spoor 2 lenen kunnen bijvoorbeeld zijn dat de vreemdeling zo kwetsbaar is, dat bij een snelle afdoening de zorgvuldigheid in het gedrang komt.

De gemachtigde van eiser heeft in de correcties en aanvullingen van 18 april 2024 op het gehoor veilig land van herkomst aan de orde gesteld dat hij eiser niks uitgelegd krijgt. Hij zegt dat hij de concepten seksualiteit, aantrekkingskracht en liefde aan eiser moet uitleggen in kindertaal. De gemachtigde verwijst ook naar het verslag van het gehoor, waaruit blijkt dat ook de IND-ambtenaar dit soort concepten en vragen steeds moet uitleggen. De gemachtigde verwijst ook naar een concreet voorbeeld uit het gehoor.

De rechtbank stelt vast dat verweerder in de besluitvorming, los van de algemene opmerkingen in het voornemen over het referentiekader, niet op de concrete voorbeelden die de gemachtigde van eiser heeft genoemd is ingegaan. Daarnaast ziet ook de rechtbank de bevestiging dat eiser bepaalde begrippen en vragen niet begreep terug in het verslag van het gehoor.

De rechtbank is van oordeel dat, gelet op het voorgaande, verweerder tijdens het gehoor en ook daarna bij de correcties en aanvullingen er onvoldoende oog voor heeft gehad dat eiser niet in staat was adequaat het asielrelaas naar voren te brengen. Dit volgt uit het voorbeeld dat zijn gemachtigde bij de correcties en aanvullingen naar voren brengt, alsmede uit de vragen en gegeven antwoorden tijdens het gehoor. Dit brengt de rechtbank tot de conclusie dat er sprake is van een zorgvuldigheidsgebrek in de besluitvorming.

Conclusie en gevolgen

De rechtbank verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit. De rechtbank ziet geen aanleiding de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand te laten of zelf in de zaak te voorzien. Ook ziet de rechtbank geen aanleiding om een bestuurlijke lus toe te passen. Verweerder zal daarom een nieuw besluit moeten nemen met inachtneming van deze uitspraak.

Inhoudsopgave

8. 01-07-2024, Rb Arnhem, NL23.38446, Oeganda, beroep gegrond [minderjarige, horen moeder]

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat de moeder van eiseres onzorgvuldig is gehoord, wat ertoe heeft geleid dat eiseres in haar belangen is geschaad omdat de verklaringen van haar moeder in de beoordeling van haar asielaanvraag zijn meegewogen. Uit het verslag van het nader gehoor volgt dat geen sprake is geweest van een zelfstandig, zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd gehoor van de moeder van eiseres. Hoewel gerichte vragen zijn gesteld ten aanzien van dat wat eiseres heeft verklaard en of dit klopt, heeft de moeder van eiseres niet de gelegenheid gekregen om zelf te verklaren en het asielrelaas van eiseres toe te lichten. De rechtbank is van oordeel dat de wijze waarop dit gehoor is aangevangen geen zorgvuldige opening van een gehoor betreft. De rechtbank acht het daarbij van belang dat de moeder van eiseres zich niet op de vragen in het nader gehoor heeft kunnen voorbereiden, omdat zij onaangekondigd van de wachtruimte naar binnen is geroepen. Daarnaast is aan de moeder van eiseres geen duidelijke omschrijving gegeven van het doel van het gehoor en past de vraagstelling niet bij een gehoor zoals dat normaal plaatsvindt (WI 2021/13, p. 2.).

Eiseres (ten tijde van het bestreden besluit 8 jaar oud) legt aan haar asielaanvraag het volgende ten grondslag. Eiseres is in Oeganda ontvoerd. Zij zou worden gedood als haar moeder geen geld zou betalen aan haar ontvoerders. Haar moeder heeft haar huis verkocht om de ontvoerders het geld te kunnen betalen. Toen de moeder van eiseres had betaald, lieten de ontvoerders haar weten dat zij eiseres niet naar haar moeder konden brengen, omdat zij de opdracht hadden gekregen eiseres te doden. Pas na betaling van extra geld waren de ontvoerders bereid om eiseres naar Nederland te brengen.

De staatssecretaris stelt zich hierover op het standpunt dat de identiteit, nationaliteit en herkomst van eiseres geloofwaardig zijn. De ontvoering van eiseres wordt niet geloofwaardig geacht. De staatssecretaris concludeert daarom dat de asielaanvraag ongegrond is.

Is het nader gehoor zorgvuldig verlopen?

Eiseres stelt dat het nader gehoor niet zorgvuldig is verlopen. Eiseres is minderjarig en betoogt dat de staatssecretaris onvoldoende rekening heeft gehouden met haar belangen, omdat de staatssecretaris ten onrechte geen bijzondere procedurele waarborgen heeft toegepast. Daarnaast betoogt eiseres dat haar moeder bij de gehoren aanwezig had moeten zijn, omdat zij gelet op haar jonge leeftijd niet in staat is om een volledige verklaring af te leggen.

De gemachtigde betoogt op zitting dat de moeder van eiseres weliswaar in de gelegenheid is gesteld om een verklaring af te leggen tijdens het nader gehoor, maar hierop niet was voorbereid, omdat de moeder van eiseres op de gang moest wachten en vervolgens is binnengeroept door de hoornedewerker waarna haar vragen zijn gesteld. Op deze vragen heeft de moeder van eiseres zich niet kunnen voorbereiden en daarom heeft zij de videobeelden en het audiomateriaal niet direct getoond en heeft zij korte antwoorden gegeven op de vragen. De staatssecretaris heeft ten onrechte onvoldoende doorgevraagd.

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat het nader gehoor zorgvuldig is verlopen. Als uitgangspunt geldt dat familieleden het gehoor in principe niet mogen bijwonen. De staatssecretaris ziet geen aanleiding waarom om van dit uitgangspunt had moeten worden afgeweken, omdat eiseres een zelfstandige asielaanvraag heeft ingediend en er geen medische stukken zijn waaruit blijkt dat passende steun had moeten worden geboden. Daarnaast is het gehoor terecht afgenomen in aanwezigheid van een medewerker van VluchtelingenWerk Nederland, in een kindvriendelijke ruimte door daartoe bevoegde medewerkers. Er wordt daarom niet gevolgd dat geen rekening zou zijn gehouden met de belangen van eiseres. Dat in het nader gehoor geen ruimte was om de beelden en audiofragmenten te tonen, kan de staatssecretaris niet volgen. Aan de moeder van eiseres is namelijk gevraagd of zij meer over de ontvoering kon vertellen en daarop heeft zij verklaard dat zij daarover niet meer kan vertellen.

Het betoog van eiseres slaagt. De rechtbank stelt voorop dat eiseres, ondanks haar jonge leeftijd, mocht worden gehoord. Daarbij is allereerst van belang dat eiseres een zelfstandige asielaanvraag heeft ingediend. Daarnaast is gebleken dat op het moment van de asielaanvraag nog niet vaststond dat tussen eiseres en mevrouw Kaganda sprake was van een moeder-kind relatie, waardoor de asielaanvraag in eerste instantie is aangemerkt als aanvraag van een alleenstaande minderjarige vreemdeling. Gelet hierop kon eiseres worden gehoord. De rechtbank overweegt dat de staatssecretaris bij dit nader gehoor voldoende waarborgen in acht heeft genomen door het nader gehoor plaats te laten vinden in aanwezigheid van een medewerker van VluchtelingenWerk Nederland, in een kindvriendelijke ruimte en door daartoe bevoegde medewerkers. Verder is gebleken dat het zelfstandig horen van eiseres van tevoren met de gemachtigde van eiseres is besproken.

De rechtbank is van oordeel dat de moeder van eiseres onzorgvuldig is gehoord, wat ertoe heeft geleid dat eiseres in haar belangen is geschaad omdat de verklaringen van haar moeder in de beoordeling van haar asielaanvraag zijn meegewogen. Uit het verslag van het nader gehoor volgt dat geen sprake is geweest van een zelfstandig, zorgvuldig voorbereid en uitgevoerd gehoor van de moeder van eiseres. Hoewel gerichte vragen zijn gesteld ten aanzien van dat wat eiseres heeft verklaard en of dit klopt, heeft de moeder van eiseres niet de gelegenheid gekregen om zelf te verklaren en het asielrelaas van eiseres toe te lichten. De moeder van eiseres mocht namelijk niet bij het gehoor van eiseres aanwezig zijn en heeft gewacht op de gang. Vervolgens is zij binnengeroept en werden haar gerichte vragen gesteld ten aanzien van wat eiseres heeft verklaard en of dit klopt, zo blijkt uit verslag waarin staat:

“Ik ga jou zo meteen terugbrengen naar de wachtruimte. Dan vraag ik ook nog even iets aan jouw moeder, dus dan ga ik ook nog even met jouw moeder praten. Dan kan jij weer beneden in het keukentje spelen. Oké.

Einde: 11.30 uur.

11.50 uur: opmerking rapporteur: X zit bij de kinderopvang en speelt daar verder met het keukentje. Ik zit samen met de moeder van X en de medewerker van VWN en de tolk weer in de hoorkamer. Zoals ik zojuist in de wachtruimte al aangaf wil ik u nog wat vragen. Dit is helemaal vrijwillig.

De rechtbank is van oordeel dat de wijze waarop dit gehoor is aangevangen geen zorgvuldige opening van een gehoor betreft. De rechtbank acht het daarbij van belang dat de moeder van eiseres zich niet op de vragen in het nader gehoor heeft kunnen voorbereiden, omdat zij onaangekondigd van de wachtruimte naar binnen is geroepen. Daarnaast is aan de moeder van eiseres geen duidelijke omschrijving gegeven van het doel van het gehoor en past de vraagstelling niet bij een gehoor zoals dat normaal plaatsvindt (WI 2021/13, p. 2.). In het nader gehoor zijn aan de moeder van eiseres immers gesloten vragen gesteld terwijl open vragen hadden moeten worden gesteld (WI 2021/13, p. 8.) Aan eiseres kan daarom niet door de staatssecretaris worden tegengeworpen dat de moeder van eiseres korte antwoorden heeft gegeven op deze gesloten vragen en de later overgelegde videobeelden en het audiomateriaal niet direct tijdens het gehoor heeft laten zien. Bovendien betreft het gehoor van de moeder van eiseres slechts vier pagina's. Gelet op het bovenstaande heeft de staatssecretaris het besluit niet deugdelijk voorbereid en niet deugdelijk gemotiveerd, omdat het besluit mede gebaseerd is op verklaringen die zijn verkregen tijdens een onzorgvuldig verlopen gehoor.

Het beroep is gegrond. De rechtbank laat daarom de overige beroepsgronden van eiseres onbesproken.

Inhoudsopgave

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller m.muller@mulleradvocatengouda.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter e.sluiter@rvr.org
 Michelle van de Scheur m.vdscheur@rvr.org
 Alinda Zoetbrood a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

AC

E-mail

Tabitha Maat	Den Bosch	tmaat@vluchtelingenwerk.nl
Nissan Atalay	Schiphol	natalay@vluchtelingenwerk.nl
Mimoun Koubaa	Ter Apel	mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
Anouk Ayhan	Zevenaar	aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentalisten zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentalisten@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
 Duizendbladweg 100,
 1171 VA BADHOEVEDORP
 Tel.: 088 – 07 54215
 e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
 Ter Apelerven 3,
 9561 MC, TER APEL
 Tel.: 088 – 04 39930
 e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
 Leeghwaterlaan 16
 5223 BA DEN BOSCH
 Tel.: 088 – 04 37819 / 18
 e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
 Ringbaan-Zuid 2a
 6905DB ZEVENAAR
 Tel.: 088 – 04 31571 / 72
 e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
 Randweg-Oost 32
 6021 PB Budel Cranendonck
 Tel.: 088 – 04 31171 / 72
 e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2023](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2A](#) de Distributieregeling AC. De **Best Practice Guide Asiel** bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.